

ประกาศสำนักงานสถิติแห่งชาติ

เรื่อง รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการในการสำรวจตัวอย่างหรือสำมะโนประชากรและเคหะ

พ.ศ. ๒๕๕๓

กฎกระทรวงว่าด้วยการสำรวจตัวอย่างหรือสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๓ ตอน ๓๕ ก วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๓ กำหนดให้ทำการสำรวจตัวอย่างหรือสำมะโนประชากรและเคหะทั่วประเทศเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและลักษณะประชากรทุกคนในครัวเรือน ณ ที่อยู่อาศัยปกติ ที่พบในวันทำการสำรวจตัวอย่างหรือสำมะโน รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะต่าง ๆ ของที่อยู่อาศัยของประชากร เพื่อประโยชน์ในการนำข้อมูลมาใช้ วางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ กำหนดนโยบาย แผนงานและมาตรการต่าง ๆ เพื่อการบริหารของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน และใช้เป็นฐานในการคาดประมาณจำนวนประชากรในอนาคต ทำให้สามารถแก้ปัญหาในพื้นที่หรือจุดต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อประชาชนสูงสุด

เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลในการสำรวจตัวอย่างหรือสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง ฯ จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการในการสำรวจตัวอย่างหรือสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๕๓ ดังต่อไปนี้

๑. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดไว้ ๔ ช่องทาง ได้แก่

๑.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีสัมภาษณ์ โดยมีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ไปสอบถามข้อมูลของสมาชิกทุกคนในครัวเรือนและกรอกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ลงในแบบสอบถาม

๑.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีทอตอบ ซึ่งจะใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

๑.๒.๑ กรณีที่เป็นสถานที่ที่ไม่อนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าไปในพื้นที่

๑.๒.๒ กรณีที่ไม่พบตัวผู้ตอบสัมภาษณ์ พบตัวยาก ไปหลายครั้งไม่พบ

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทอตอบนั้น แต่ละครัวเรือนจะดำเนินการกรอกข้อมูลลงในแบบสอบถามเอง และจะมีเจ้าหน้าที่ไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากแต่ละครัวเรือนในภายหลัง หรือครัวเรือนสามารถส่งคืนแบบสอบถามทางไปรษณีย์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

๑.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต โดยให้ผู้ตอบเข้าไปให้ข้อมูลทางเว็บไซต์ www.nso.go.th ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

๑.๔ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถามทางโทรศัพท์ โดยผู้ตอบสัมภาษณ์ให้สัมภาษณ์ผ่านทางโทรศัพท์ หมายเลข ๑๑๑๑ กด ๖

๒. รายละเอียดของแบบสอบถาม และวิธีการกรอกแบบสอบถาม

๒.๑ แบบสอบถามที่ใช้ในการทำสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๕๓ มี ๓ แบบ คือ

๒.๑.๑ แบบนับจุด (สปค.๑) เป็นแบบที่ใช้นับและจด บ้าน/อาคาร/สิ่งปลูกสร้างทุกประเภท ไม่ว่าจะมีส่วนอยู่อาศัยหรือไม่

๒.๑.๒ แบบเจนนับ (สปค.๒) เป็นแบบที่ใช้บันทึกรายละเอียดของสมาชิกในครัวเรือนทุกคน และรายละเอียดเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของครัวเรือน โดยพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้กรอก

๒.๑.๓ แบบเจนนับพิเศษ (สปค.๒/๑) เป็นแบบที่ใช้บันทึกรายละเอียดของสมาชิกทุกคน และรายละเอียดเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของครัวเรือน โดยสมาชิกในครัวเรือนเป็นผู้กรอกข้อมูลในแบบสอบถามเอง

๒.๒ วิธีการกรอกรายการในใบแบบเจนนับ (สปค.๒) มีดังนี้

ตอนที่ ๑ ที่ตั้งครัวเรือน

ข้อ ก.-ง. ให้บันทึกรายละเอียดสถานที่ตั้งของครัวเรือนตามที่เป็นจริงในปัจจุบันให้ครบถ้วน พร้อมทั้งบันทึกรหัสใน

ข้อ จ. ให้บันทึกรหัสประเภทของครัวเรือน ใน

ข้อ ฉ. ให้บันทึกเลขลำดับที่ของครัวเรือน ใน

ข้อ ช. ให้บันทึกรหัสภาษาที่สมาชิกในครัวเรือนใช้พูดเป็นประจำในครัวเรือน ลงใน ถ้าพูดภาษาอื่นนอกจากภาษาไทย ให้บันทึกภาษาอื่นที่ใช้ลงในแบบ แล้วบันทึกใน

ข้อ ซ. ให้บันทึกจำนวนสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด ลงในแบบ และบันทึกใน

ตอนที่ ๒ ลักษณะทางประชากร

การบันทึก ลักษณะทางประชากร แต่ละสดมภ์ ถ้าสดมภ์ใดกำหนดให้บันทึกลำดับที่หรือบันทึกรหัสหรือบันทึกจำนวน ให้บันทึกลำดับที่ หรือรหัสหรือจำนวนใน ที่กำหนดไว้ให้ถ้าสดมภ์ใดมีการแรเงาที่หัวสดมภ์ ให้บันทึกเป็นข้อความ ดังนี้

สดมภ์ F1 - สดมภ์ F10 ให้บันทึกทุกคนในครัวเรือน

สดมภ์ F1 ให้บันทึกลำดับที่ของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

สดมภ์ F2 ให้บันทึก ชื่อ-สกุลของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

สดมภ์ F3 ให้บันทึกความเกี่ยวพันของสมาชิกทุกคน ในครัวเรือน
ว่าคนในครัวเรือนมีความเกี่ยวพันอย่างไรกับหัวหน้าครัวเรือน

สดมภ์ F4 ให้บันทึกรหัสเพศของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

สดมภ์ F5 ให้บันทึกอายุเต็มปีบริบูรณ์ ของสมาชิกทุกคน ในครัวเรือน

สดมภ์ F6 ให้บันทึกรหัสเดือนที่เกิด ของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

สดมภ์ F7 ให้บันทึกรหัสปีหรือ พ.ศ. ที่เกิด ของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

สดมภ์ F8 ให้บันทึกรหัสศาสนา ของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

สดมภ์ F9 ให้บันทึกสัญชาติ ของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

สดมภ์ F10 ให้บันทึกรหัสการมีชื่อในทะเบียนบ้านของสมาชิกทุก
คนในครัวเรือน

สดมภ์ F11 - สดมภ์ F13 ให้ถามเฉพาะผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๓ ปีขึ้นไป โดย

สดมภ์ F11 ให้บันทึกรหัสชั้นที่กำลังเรียนทั้งระดับและชั้นปี ที่กำลัง
ศึกษาอยู่ของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

สดมภ์ F12 ให้บันทึกรหัสชั้นสูงสุดที่เรียนจบทั้งระดับและ ชั้นปีที่
จบการศึกษาของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

สดมภ์ F13 ให้บันทึกเฉพาะผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ โดย บันทึกชื่อจังหวัด
ที่เป็นสถานศึกษาของสมาชิกในครัวเรือนนั้น ถ้าศึกษาอยู่ต่างประเทศ ให้บันทึก รหัส “๑๘”

สดมภ์ F14 ถามเฉพาะผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป ให้บันทึกและลง
รหัสการอ่านออกเขียนได้ภาษาไทยและภาษาอื่นของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

สดมภ์ F15 - สดมภ์ F17 ถามเฉพาะเพศหญิงที่มีอายุ ตั้งแต่ ๑๓ ปี ขึ้นไป

สดมภ์ F15 ให้บันทึกรหัสการมีบุตรของหญิงที่คลอดบุตรเอง
และบุตรนั้น มีชีวิตอยู่ขณะคลอด

สดมภ์ F16 ให้บันทึกจำนวนบุตรของหญิงที่ให้กำเนิดเองและ
มีชีวิตอยู่ขณะคลอด ทั้งที่อยู่ในครัวเรือนและอยู่ที่อื่น (นับถึงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๓)

สดมภ์ F17 ให้บันทึกจำนวนบุตรของหญิงที่ให้กำเนิดเองและมีชีวิตอยู่ขณะคลอดที่เสียชีวิตแล้ว (นับถึงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๓)

สดมภ์ F18 ถามเฉพาะผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๓ ปี ขึ้นไป ให้บันทึกรหัสสถานภาพสมรส

สดมภ์ F19-สดมภ์ F22 การทำงานในรอบปีที่แล้ว ถามผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไป

สดมภ์ F19 ให้บันทึกอาชีพหลัก ในรอบปีที่ผ่านมา ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.ย. ๒๕๕๒ - ๓๑ ส.ค. ๒๕๕๓

สดมภ์ F20 ให้บันทึกประเภทกิจการ/ลักษณะกิจกรรม ของสถานที่ทำงาน

สดมภ์ F21 ให้บันทึกรหัสสถานภาพการทำงาน

สดมภ์ F22 ให้บันทึกสถานที่ทำงาน

- ถ้าทำงานในประเทศ ให้บันทึก ชื่อจังหวัด ที่เป็นสถานที่ทำงาน

- ถ้าทำงานต่างประเทศ ให้บันทึก รหัส “๗๘”

สดมภ์ F23-สดมภ์ F27 การย้ายถิ่น ให้ถามทุกคน

สดมภ์ F23 ให้บันทึกจังหวัดหรือประเทศที่เกิดของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

สดมภ์ F24 ให้บันทึกรหัสระยะเวลาจำนวนปีที่ติดต่อกัน ในการอยู่อาศัย ในเขตเทศบาล/อบต.

สดมภ์ F25 บันทึกเฉพาะผู้ที่บันทึก รหัส ๐-๕ ในสดมภ์ F24 โดยให้บันทึกชื่ออำเภอ จังหวัดหรือประเทศ ที่อยู่สุดท้ายก่อนย้ายมาอยู่เทศบาล/อบต.นี้

สดมภ์ F26 ถามเฉพาะผู้ที่ย้ายถิ่นภายในประเทศให้บันทึกรหัสเทศบาล/อบต. ที่ย้ายมา

สดมภ์ F27 ให้บันทึกรหัสของสาเหตุที่ย้ายมาอยู่ในที่อยู่ปัจจุบัน

สดมภ์ F28 ให้บันทึกรหัสของลักษณะความพิการที่เห็นเด่นชัดของสมาชิกในครัวเรือน

สดมภ์ F29 ให้บันทึกรหัส ผู้ตอบสัมภาษณ์

ตอนที่ ๓ ลักษณะการอยู่อาศัยของครัวเรือนส่วนบุคคล

ข้อ H1. ให้บันทึกรหัสประเภทของที่อยู่อาศัยที่ครัวเรือนอาศัยอยู่ โดยพิจารณาจากตัวบ้าน

ข้อ H2. คริวเรือที่บันทึกรหัส ๑ - ๕ ในข้อ H1. ให้บันทึกรหัสของวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างที่อยู่อาศัยที่คริวเรืออาศัยอยู่

ข้อ H3. ให้บันทึกรหัสลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยของคนในคริวเรือ (ไม่รวมที่ดิน)

ข้อ H4. คริวเรือที่บันทึกรหัส ๑ - ๓ ในข้อ H3. ให้บันทึกรหัสการครอบครองที่ดินที่เป็นที่ตั้งของที่อยู่อาศัย

ข้อ H5. ให้บันทึกจำนวนห้องนอนและห้องอื่น ๆ ที่ใช้นอนของสมาชิกในคริวเรือที่อาศัยอยู่

ข้อ H6. ให้บันทึกรหัสการใช้แสงสว่างในคริวเรือที่อาศัยอยู่

ข้อ H7. ให้บันทึกรหัสชนิดของเชื้อเพลิงที่ใช้ในการประกอบอาหารของคริวเรือที่อาศัยอยู่

ข้อ H8. ให้บันทึกรหัสชนิดของส้วมที่ใช้ในคริวเรือที่อาศัยอยู่

ข้อ H9A. ให้บันทึกรหัสประเภทของน้ำที่ใส่ดื่มในคริวเรือที่อาศัยอยู่

ข้อ H9B. ให้บันทึกรหัสประเภทของน้ำใช้ที่ใช้ในคริวเรือที่อาศัยอยู่

ข้อ H10A-H10L. ให้บันทึกรหัสการเป็นเจ้าของเครื่องใช้ในคริวเรือที่อาศัยอยู่

รหัส “๑” เป็นเจ้าของ

รหัส “๐” ไม่เป็นเจ้าของ

การเป็นเจ้าของเครื่องใช้ในคริวเรือ หมายถึง สมาชิกคนใดคนหนึ่งเป็นเจ้าของเครื่องใช้ต่าง ๆ ในวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๓ และ เครื่องใช้ดังกล่าวต้องสามารถใช้งานได้ (ไม่รวมเครื่องใช้ที่มีไว้ขายหรือมีคนเอามาซ่อม)

ข้อ H11A-H11C. ให้บันทึกรหัสการมีอุปกรณ์/การใช้เทคโนโลยีในคริวเรือที่อาศัยอยู่

รหัส “๑” มี

รหัส “๐” ไม่มี

๓. ระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะออกสอบถาม หรือส่งแบบสอบถาม คือ ระยะเวลา
ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓

๔. ระยะเวลาที่บุคคลซึ่งจะต้องกรอกแบบสอบถามจะส่งคืนแบบสอบถามที่ได้กรอรายการแล้วแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ คือ ระยะเวลาระหว่างวันที่ ๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓

๕. ข้อมูลอื่นที่ประชาชนควรทราบ

๕.๑ ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจตัวอย่างหรือสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๕๓ ไม่เกี่ยวข้องกับใด ๆ ต่อการเก็บภาษีบุคคล หรือภาษีอื่น ๆ และไม่เกี่ยวกับสถานภาพการอยู่อาศัยของบุคคล

๕.๒ พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ และ มาตรา ๒๐ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของบุคคลที่จะต้องให้ข้อมูลตามวิธีการที่กำหนดในประกาศนี้ และ กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ฝ่าฝืน ดังนี้

๕.๒.๑ ผู้ใดไม่ให้ข้อมูล หรือ ไม่กรอกแบบสอบถามตามวิธีการที่กำหนดในประกาศนี้ หรือ ไม่ส่งคืนแบบสอบถามที่ได้กรอรายการแล้วแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ภายในระยะเวลาที่กำหนดในประกาศนี้ หรือ ไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งเข้าไปในอาคาร หรือ ที่ทำการของบุคคลซึ่งจะต้องให้ข้อมูลหรือกรอกแบบสอบถาม ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือ ในเวลาอื่นใดที่บุคคล ซึ่งจะต้องให้ข้อมูลได้แจ้งให้ทราบ เพื่อสอบถามข้อมูล หรือ ดำเนินการกรอกแบบสอบถาม หรือ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ได้แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลนั้นแล้ว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท

๕.๒.๒ บุคคลซึ่งมีหน้าที่จะต้องให้ข้อมูล หมายถึง ประชากรทุกคนในครัวเรือน ณ ที่อยู่อาศัยปกติ ที่พบในวันทำการสำรวจตัวอย่างหรือสำมะโน ได้แก่

(๑) คนไทยทุกคนซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศไทย ในวันที่ทำการสำรวจตัวอย่างหรือสำมะโน

(๒) คนไทยและคนต่างด้าวซึ่งมีที่อยู่อาศัยปกติในประเทศไทย แต่ในวันที่ทำการสำรวจตัวอย่างหรือสำมะโนได้ไปศึกษาหรือสมัครเรียนที่ต่างประเทศ เดินทางไปหรืออยู่ในต่างประเทศเป็นการชั่วคราว โดยไม่ได้ตั้งใจจะตั้งหลักแหล่ง

(๓) เจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนและทหาร รวมทั้งคณะทูตและคณะกงสุลของประเทศไทยพร้อมทั้งครอบครัวซึ่งอยู่ประจำในต่างประเทศ

(๔) คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาอยู่ในประเทศไทย เป็นระยะเวลาสามเดือนขึ้นไป นับถึงวันที่ทำการสำรวจตัวอย่างหรือสำมะโน และให้หมายความรวมถึงบุตรที่เกิดจากคนต่างด้าวที่ยังอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลาเกินกว่าสามเดือนด้วย

บุคคลซึ่งมีหน้าที่จะต้องให้ข้อมูลตาม (๑)-(๔) ที่ตั้งใจให้ข้อมูลเป็นเท็จ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ตามความเป็นจริง

๕.๓ พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อเป็นหลักประกันมิให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ซึ่งต้องให้ข้อมูล โดยกำหนดบทลงโทษ ระวางจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนข้อห้าม ดังต่อไปนี้

๕.๓.๑ ห้ามผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือผู้มีหน้าที่เก็บรักษาที่เปิดเผยข้อมูลเฉพาะบุคคลหรือเฉพาะรายที่ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ ต่อบุคคลซึ่งไม่มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) เป็นการเปิดเผยเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี ที่ต้องหาว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เป็นการเปิดเผยต่อ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำสถิติ วิเคราะห์ หรือวิจัย ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูล และต้องไม่ระบุหรือเปิดเผยถึง เจ้าของข้อมูล

๕.๓.๒ ห้ามผู้ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือสำนักงานสถิติแห่งชาตินำข้อมูลเฉพาะบุคคล หรือเฉพาะรายที่เจ้าของข้อมูลได้ให้ไว้ หรือรอกแบบสอบถามไปใช้ในกิจการอื่น นอกเหนือจากการจัดทำสถิติวิเคราะห์ หรือวิจัย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

จีรารรรถ บุญเพิ่ม

ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ